

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम

बुधवार, दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८

(सकाळी १०.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या तथापि, चर्चा न झालेल्या अर्धा तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक १ ते ४)

(१) श्री. विजय वडेटीवार, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"पुर्व विदर्भातील चंद्रपूर, गडचिरोली, गोदिया, भंडारा या जिल्हयातील कृषी महाविद्यालयाच्या प्रशासकीय कामकाजाकरिता अधिकारी/कर्मचारी यांना वारंवार अकोला येथे जावे लागणे, अकोला येथील पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाचे विभाजन करून पुर्व विदर्भाकरिता चंद्रपूर जिल्हयातील सिंदेवाही येथे नवीन कृषी विद्यापीठाची स्थापना करण्याबाबत केळकर समितीने शासनास सादर केलेल्या अहवालात नमूद करणे, सिंदेवाही येथे कृषी विद्यापीठ स्थापन करण्याकरिता सोयीसुविधा उपलब्ध असतानाही त्याकडे शासनाचे झालेल्या दुर्लक्षामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेला असंतोष, सबब अकोला येथील पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाचे विभाजन करून चंद्रपूर जिल्हयातील सिंदेवाही येथे नवीन कृषी विद्यापीठ स्थापन करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) अॅड.राहुल कुल, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.

"पुणे जिल्हयातील खडकवासला पाटबंधारे विभागातर्गत दोंड तालुक्यासह पूर्व हवेलीतून वाहणाऱ्या नवीन व जुना उजवा मुठा कालव्यातून (बेबी कॅनॉल) मोठ्या प्रमाणावर पाणी गळती सुरू असल्याची तक्रार नागरिकांनी कार्यकारी अभियंता, खडकवासला पाटबंधारे विभाग यांच्याकडे दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास करणे, नवीन मुठा कालव्यातून होणाऱ्या गळतीचे प्रमाण दोन वर्षांपासून वाढल्याने दोंड तालुक्यातील बोरीऐंदी, सहजपूर, खामगाव, कासुर्डी, यवत, खुटबाव, केडगाव तसेच हवेली तालुक्यातील लोणी काळभोर, कुंजीरवाडी, सोरतापवाडी

(जि.पुणे) येथील हजारो एकर शेती नापिक होण्याचे वाढलेले प्रमाण, जुना उजवा मुठा कालव्यातून (बेबी कॅनॉल) मधून वाहणाऱ्या या अशुद्ध पाण्यामुळे कालव्यालगतचे असलेले पिण्याचे पाणी दुषित होणे, नवीन व जुना मुठा कालव्याच्या दुरुस्ती व अस्तरीकरणासाठी असलेली २% खर्चाच्या मर्यादेमुळे अनेक दिवसांपासून हे काम प्रलंबित असल्यामुळे खर्चाची मर्यादा १०% करण्याची होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(३) **श्री.नितेश राणे, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.**

"नाणार (ता.राजापूर, जि.रत्नागिरी) येथील १४ गावे व गिर्ये, रामेश्वर (ता.देवगड, जि.सिंधुदुर्ग) येथील १६ गावांमध्ये ग्रीन रिफायनरी प्रकल्प उभारण्यासाठी शासनाने निर्णय घेऊन त्यासाठी दिनांक १८ मे, २०१७ रोजी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने १६ हजार एकर जमिन औद्योगिक क्षेत्र म्हणून जाहीर करणे, सदरहू प्रकल्पासाठी लागणारी जमिन संपादनासाठी ३२ (२) ची नोटिस काढण्यात येणे, तेथील शेती, बागायती, मत्स्यव्यवसाय आदींवर विपरित परिणाम होवून त्यांच्या उदरनिवार्हाचा निर्माण झालेला प्रश्न, भूमीपुत्रांनी सदर जमिन औद्योगिक क्षेत्राकरिता न देण्याचे लेखी पत्र प्रशासनाकडे देऊनही त्याकडे केलेले दुर्लक्ष, सदर प्रकल्प रद्द करण्याची स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांनी मागणी करूनही त्याकडे शासनाने झालेले दुर्लक्ष, परिणामी त्यांच्यामध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) **श्री.मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील.**

"वाढत्या शहरीकरणामुळे मुंबईसह प्रमुख शहरांमध्ये पायाभूत सुविधांवर मोठ्या प्रमाणात पडत असलेला ताण, मुंबईतील सर्वात मोठी समस्या ही वाहतूक कोंडीची असून वाहनांच्या संख्येत देखील वाढ होणे, परंतु त्याकरिता लागणारी पार्किंग व्यवस्थेबाबत कोणतीच उपाययोजना करण्यात न येणे, वाहनतळाकरिता मुंबई शहरात भुयारी वाहनतळ व उभ्या पद्धतीने वाहनतळाची व्यवस्था करण्याची नितांत आवश्यकता तसेच वाहनतळासाठी असलेल्या आरक्षणामध्ये बदल न करता ते वाहनतळासाठीच वापरण्यात यावी, याकरिता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या तथापि, पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक ५ ते ८)

(५) श्री. भिमराव तापकीर, वि.स.स.

"खडकवासला (ता.हवेली, जि.पुणे) शिवणे ते नांदेड सिटीला जोडणारा नदीवरील पुल धोकादायक झाल्याबाबत" या विषयावरील श्री.भिमराव तापकीर, वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ११६६१९ ला दिनांक ११ जुलै, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(६) श्री. राहुल कुल, वि.स.स.

"दौंड (जि.पुणे) तालुक्यातील अंगणवाडी बांधकामासाठी निधी मिळण्याबाबत" या विषयावरील श्री.राहुल कुल व इतर वि.स.स यांचा दिनांक २० जुलै, २०१८ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ४५५ मधील प्रश्न क्रमांक ११५२१८ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(७) श्री. संदीप नाईक, वि.स.स.

"नवी मुंबईत सिडको निर्मित कंडोमिनियम अंतर्गतची विकासकामे करण्यास परवानगी मिळणेबाबत" या विषयावरील श्री.संदीप नाईक व इतर वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६४१६ ला दिनांक २० नोव्हेंबर, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(८) श्री. संजय कदम, वि.स.स.

"केंदूर-भोसूरस्थळ (ता.शिरूर, जि.पुणे) रस्ता जागेच्या हद्दी व सीमारेषा निश्चित न करता तयार करण्यात येत असल्याबाबत" या विषयावरील श्री.संजय कदम, वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ११८८७६ ला दिनांक १६ जुलै, २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : "उपाध्यक्ष" पदाच्या निवडणुकीच्या कार्यक्रमासंबंधी घोषणा.

तीन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) शालेय शिक्षण आणि उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री :
- (क) महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक वेतन १०१४/ प्र.क्र. २१४/ १४/ टीएनटी-३, दिनांकित १६ ऑक्टोबर, २०१८ सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा साठावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ङ) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि संविधानिक लेखा परीक्षकांचा लेखापरिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) आदिवासी विकास मंत्री :
- शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा सोळावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) उद्योग मंत्री :
- (क) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ अग्निशमन विभागातील अधिकारी/ कर्मचारी (वर्गीकरण, सेवाभरती व पदोन्नती) विनियम, २०१३ प्रसिध्द करणारी अधिसूचना क्रमांक - आयडीसी-२००८/

प्र.क्र.९९७/ उद्योग-१४, दिनांकित २१ ऑगस्ट, २०१८ सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) कोकण विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (४) पर्यावरण मंत्री : महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१०-२०११ ते २०१४-२०१५ या वर्षाचा लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास मंत्री : महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध महासंघ मर्यादित, मुंबई (महानंद दुग्धशाळा) यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वैधानिक लेखा परिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : लोकलेखा समितीचा सेहेचाळीसावा अहवाल सभागृहास सादर करणे.

पाच : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).

सहा : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७५ —महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१८.

सात : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(मंगळवार, दिनांक २० नोव्हेंबर, २०१८ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्र. १)

- (१) सर्वश्री. अतुल भातखळकर, अबु आझमी, विजय वडेटीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, अॅड. यशोमती ठाकूर, श्री डी.पी सावंत, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. बाळासाहेब थोरात, कुणाल पाटील, अब्दुल सत्तार, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री. अमित देशमुख, अमिन पटेल, मो.आरिफ नसीम खान, त्र्यंबकराव भिसे, जयंत पाटील, अजित पवार, दिलीप वळसे-पाटील, छगन भुजबळ, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, राजेश टोपे, जयदत्त क्षीरसागर, राणाजगजीतसिंह पाटील, हनुमंत डोळस, राहुल मोटे,

श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री संदीप नाईक, हसन मुश्रीफ, भास्कर जाधव, वैभव पिचड, पांडुरंग बरोरा, राहुल जगताप, दत्तात्रय भरणे, दिपक चव्हाण, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री. पंकज भुजबळ, नरहरी झिरवाळ, सुरेश लाड, विजय भांबळे, संजय कदम, बाळासाहेब पाटील, मकरंद जाधव-पाटील, भाऊसाहेब पाटील - चिकटगांवकर, डॉ मधुसूदन केंद्रे, सर्वश्री. बबनराव शिंदे, दिलीप सोपल, शिवेंद्रसिंहराजे भोसले, मनोहर नाईक, संग्राम जगताप, सर्वश्रीमती सुमन पाटील, ज्योती कलानी, सर्वश्री अवधूत तटकरे, प्रदीप जाधव-नाईक, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, डॉ. राहुल पाटील, श्री अजय चौधरी, श्रीमती तृप्ती सावंत, सर्वश्री. सुरेश धानोरकर, रणधीर सावरकर, मंगेश कुडाळकर, सुनिल शिंदे, अॅड. राहुल कुल, सर्वश्री प्रकाश फातर्पेकर, भारत भालके, वैभव नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वनेमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"यवतमाळ जिल्ह्यातील नरभक्षक टी-१ (अवनी) वाघिणीला जेरबंद करण्याचा अथवा इतर मार्गाने पकडण्याचे प्रयत्न न करता बंदुकीने गोळी झाडून ठार मारल्याची घटना दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास येणे, नरभक्षक वाघिणीने तब्बल १३ शेतकरी, शेतमजुरांची शिकार केली असल्याने वाघिणीची जनमानसात निर्माण झालेली दहशत, परिणामी आदिवासी समाजात निर्माण झालेला असंतोष, पशुवैद्यकीय तज्ञांनी अवनीचे शवविच्छेदन केल्यानंतर त्यांनी दिलेल्या अहवालात अवनीच्या शरिरात घुसलेल्या गोळ्यांची दिशा पाहता ती जीव वाचविण्यासाठी दूर पळून जात असतांना तिच्यावर गोळ्या झाडण्यात आल्याचे नमूद केलेले असणे, अवनी वाघिणीला बेशुद्ध करण्याची पद्धत चुकली असून बेशुद्धीसाठी दिलेले इंजेक्शन तिच्या स्नायूत गेले नसल्याचेही शवविच्छेदनाच्या अहवालातून निदर्शनास येणे, शिकारी असगर अलीने व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरणाचा नियम मोडल्याचे निदर्शनास येणे, सदर विषयी संबंधित कर्मचारी व अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्यात यावी यासाठी होत असलेली मागणी, चंद्रपूर जिल्ह्यातील चांदाफोर्ट-गोंदिया रेल्वेमार्गावर रेल्वेच्या धडकेत एकाच वेळी वाघाच्या तीन बछड्यांचा मृत्यू झाला असल्याची घटना दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास येणे, ही घटना वनविकास महामंडळाच्या हददीतील लोहारा ते चिचपल्ली दरम्यान मामला वन परिक्षेत्रातील कक्ष क्रमांक ४१० मध्ये घडल्याचे उघडकीस येणे, या बछडयासोबत असलेली वाघीण ती पुढे रेल्वे रुळ ओलांडून निघून गेल्याने बचावली असणे, यवतमाळ जिल्ह्यातील टी-१ (अवनी) वाघीण आणि तिच्या दोन बछडयाचे प्रकरण गाजत असतांनाच चंद्रपूर जिल्ह्यात तीन बछडयांचा झालेल्या मृत्यूमूळे वनविभागात खळबळ माजणे, राज्यात गेल्या काही वर्षात वाघांचा होत असलेला मृत्यू, वन्य प्राण्यांचे संरक्षण व संवर्धन करण्याऐवजी अवनी या वाघीणीची हत्या झाल्याने जनमानसात परसलेले वाढते संशयाचे वातावरण, शासनाने या संपूर्ण घटनेची पारदर्शक चौकशी करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, मो. आरिफ नसीम खान, विजय वडेद्वीवार,

पृथ्वीराज चव्हाण, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. अमिन पटेल, अस्लम शेख, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील घाटकोपरच्या असल्फा परिसरात दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी मनोज दुबे यांची तलवारीने वार करून करण्यात आलेली हत्या, फेसबुकवरील आक्षेपार्ह पोस्टमुळे निर्माण झालेल्या वादातून दुबे यांची हत्या झाल्याची वर्तविण्यात आलेली शक्यता, रात्री अडीचच्या सुमारास असल्फा मेट्रो स्थानकाच्या परिसरात दुबे यांच्यावर काही जणांनी तलवार आणि चाकूने हल्ला करण्यात येणे, यामध्ये दुबे गंभीर जखमी होणे, त्यांना तात्काळ नजीकच्या राजावाडी रुग्णालयात नेण्यात येणे मात्र डॉक्टरांनी त्यांना मृत घोषित करणे, पोलिसांनी याप्रकरणी चौकशी सुरु केली असून मुख्य आरोपीला अटक करून त्यांच्या विरुद्ध कारवाई करण्यास स्थानिक पोलिस चालढकल करीत असणे, त्यामुळे जनमानसात निर्माण झालेला असंतोष, शासनाने याप्रकरणी मुख्य आरोपीवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) कॅप्टन आर.तमिल सेल्वन, अॅड. पराग अळवणी, अॅड. आशिष शेलार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने बदलत्या जीवनशैलीचा विचार करून विद्यार्थ्यांचे स्वास्थ्य व्यवस्थित राहण्यासाठी शारीरिक शिक्षण देणे आवश्यक असल्याचे विचारात घेऊन शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रमाची केलेली रचना, शारीरिक शिक्षण हा विषय माध्यमिकसाठी शिकविला जाणे, सदर विषयाचे गुण पास होण्यासाठी अनिवार्य नसल्याने या विषयाकडे केले जाणारे दुर्लक्ष, हा विषय इतर विषयांप्रमाणेच समजून त्यासाठी रोज एक तास वेळापत्रकात देण्याची आवश्यकता, ज्या हेतूने या अभ्यासक्रमाची रचना करण्यात आली आहे तो हेतू सफल न होणे, शासनास खरोखरच विद्यार्थ्यांचे आरोग्य खेळाच्या माध्यमातून चांगले ठेवायचे असेल तर विद्यार्थ्यांच्या कसोट्यांचे मूल्यमापन करणे गरजेचे असणे, त्यामुळे शारीरिक शिक्षणाचे गुण शालांत परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी अनिवार्य करण्यासाठी शासनाने करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) डॉ. राहुल पाटील, श्री. सुनिल शिंदे, अॅड.राहुल कुल, सर्वश्री. संग्राम थोपटे, शरद सोनावणे, जगदीश मुळीक, महेश लांडगे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री. अजित पवार, दिलीप वळसे-पाटील, छगन भुजबळ, शशिकांत शिंदे, जितेंद्र आव्हाड, राजेश टोपे, जयदत्त क्षीरसागर, हनुमंत डोळस, राहुल मोटे, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री. संदीप नाईक, हसन मुश्रीफ, भास्कर जाधव, वैभव पिचड, पांडुरंग बरोरा, राहुल जगताप, दत्तात्रय भरणे, दिपक चव्हाण, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री. पंकज भुजबळ, नरहरी झिरवाळ, सुरेश लाड, विजय भांबळे, संजय कदम, बाळासाहेब पाटील, मकरंद जाधव-पाटील, भाऊसाहेब पाटील-चिकटगांवकर,

मधुसूदन केंद्रे, बबनराव शिंदे, दिलीप सोपल, शिवेंद्रसिंहराजे भोसले, मनोहर नाईक, संग्राम जगताप, सर्वश्रीमती सुमन पाटील, ज्योती कलानी, सर्वश्री. अवधूत तटकरे, प्रदीप जाधव-नाईक, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, सर्वश्री. सुरेश धानोरकर, सुरेश गोरे, श्रीमती तृप्ती सावंत, सर्वश्री. जयंत पाटील, अबु आझमी, श्रीमती मेधा कुलकर्णी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुण्यातील मुठा उजव्या कालव्याला दिनांक २९ सप्टेंबर, २०१८ रोजी मोठे भगदाड पडून दांडेकर पूलाजवळील वसाहतीत पाणी शिरून २०० ते २५० कुटूंबांची घरे वाहून गेल्याने मोठ्या प्रमाणावर झालेली वित्तीय हानी, मुठा उजव्या कालव्याला पडलेले भगदाड हे उंदीर-घुशीने पोखरल्यामुळे पडल्याचे शासनाने स्पष्ट करणे, सदर कालव्यातून मोठ्या प्रमाणावर होणारी पाणी गळती रोखण्यासाठी कालव्याचे अस्तरीकरण करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी अनेकवेळा शासनास करून देखील त्यावर कोणतीही कार्यवाही न होणे, याप्रकरणी मुख्य अभियंत्यांची समिती नेमून त्याचा अहवाल दोन ते तीन दिवसात आल्यानंतर कारवाई करण्याचे आश्वासन देऊन अनेक दिवसांचा कालावधी निघून गेला तरीही शासनास अहवाल प्राप्त न होणे, परिणामी कालव्याला पडलेल्या भगदाडामुळे विस्थापित झालेल्या दुर्घटनाग्रस्त कुटूंबाचे पुनर्वसन करण्याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे दुर्घटनाग्रस्त कुटूंबांना रस्त्यावर संसार मांडावा लागत असल्यामुळे त्यांच्यामध्ये निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची उपाययोजना वा प्रतिक्रिया."

आठ : शासकीय विधेयके :

(१) पुरःस्थापनार्थ :-

- (क) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधि विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१८.
- (ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७६ - महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीनधारणेची कमाल मर्यादा) (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

(२) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री. अमिन पटेल, जयंत पाटील, छगन भुजबळ, अजित पवार, दिलीप वळसे-पाटील, जितेंद्र आव्हाड, हर्षवर्धन सपकाळ, भारत

भालके, शशिकांत शिंदे, राधाकृष्ण विखे-पाटील, जयदत्त क्षीरसागर, बाळासाहेब पाटील, हनुमंत डोळस, पंकज भुजबळ, श्रीमती दिपीका चव्हाण, श्री.सुरेश लाड, डॉ. सतीश पाटील, सर्वश्री हसन मुश्रीफ, दिपक चव्हाण, वैभव पिचड, दत्तात्रय भरणे, राजेश टोपे, श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री.संदिप नाईक, राहुल मोटे, श्रीमती ज्योती कलानी, सर्वश्री प्रदिप नाईक, राणाजगजितसिंह पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव:-

"ही विधानसभा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २५ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ नापसंत करते."

(ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८.

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, डी.पी.सावंत, वसंतराव चव्हाण, अमिन पटेल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वस्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा.वीरेंद्र जगताप, सर्वश्री अमित झनक, विजय वडेटीवार, जयकुमार गोरे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (३) विधानसभेने संमत केलेले विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियमातील नियम १४१(१) अन्वये पुन्हा संमत करणे :-

सन २०१८ चे महाराष्ट्र विधानसभा विधेयक क्रमांक ३८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

- (४) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (क) सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६४ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, राहुल बोद्रे, विजय वडेटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६४ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री राधाकृष्ण विखे-पाटील, अबु आझमी, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६४ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६४ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६४ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

नऊ : डॉ. अनिल बोंडे, सर्वश्री सुनिल प्रभू, राजेंद्र पाटणी, सुभाष साबणे, प्रशांत बंब, डॉ. जयप्रकाश मुंदडा, श्री. बाबुराव पाचर्णे, डॉ. संजय रायमुलकर, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री. सुरेश धानोरकर, सुरेश खाडे, राजाभाऊ वाजे, पास्कल धनारे, किशोर पाटील, अनिल गोटे, राजेश क्षीरसागर, संजय सावकारे, प्रकाश आंबिटकर, उदेसिंग पाडवी, मनोहर भोईर, विजयकुमार गावित, राहुल पाटील, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री ज्ञानराज

चौगुले, शिवाजीराव कर्डिले, योगेश घोलप, संतोष दानवे, डॉ. शशिकांत खेडेकर, सर्वश्री अतुल सावे, अनिल कदम, प्रा. संगिता ठोंबरे, सर्वश्री. वैभव नाईक, सुधाकर भालेराव, उल्हास पाटील, हरिष पिंपळे, अनिल बाबर, गोवर्धन शर्मा, शंभुराज देसाई, चैनसुख संचेती, प्रा. चंद्रकांत सोनवणे, सर्वश्री.लखन मलिक, प्रतापराव पाटील-चिखलीकर, रमेश बुंदिले, हेमंत पाटील, किर्तीकुमार भांगडिया, नाना शामकुळे, सुधाकर देशमुख, डॉ.पंकज भोयर, सर्वश्री. धनंजय उर्फ सुधीर गाडगीळ, उन्मेश पाटील, बाळासाहेब सानप, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री रणधीर सावरकर, राजू तोडसाम, प्रा. डॉ. अशोक उईके, सर्वश्री. समीर कुणावार, समीर मेघे, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री तान्हाजी मुटकुळे, लक्ष्मण जगताप, अॅड. राहुल कुल, सर्वश्री. मोहन फड, विनायकराव जाधव-पाटील, डॉ.मिलिंद माने, श्री. सुरेश भोळे, श्रीमती स्नेहलता कोल्हे, अॅड आकाश फुंडकर, श्रीमती मोनिका राजळे, श्री.राजेंद्र नजरधने, अॅड लक्ष्मण पवार, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री संजय भेगडे, अमल महाडिक, शिवाजीराव नाईक, वि.स.स यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"सन २०१८ च्या खरीप हंगामामध्ये राज्यातील २६ जिल्हयांमध्ये गंभीर दुष्काळ व ११२ तालुक्यामध्ये मध्यम दुष्काळ दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१८ पासून राज्य शासनाने घोषित केला असणे, दुष्काळाचे नैसर्गिक संकट दूर करण्याच्या दृष्टीने व दुष्काळग्रस्त भागातील नागरिकांना सोयी-सुविधा उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने नियोजन करण्याकरिता राज्य शासनाकडून मंत्रीमंडळ उपसमिती नेमण्यात आली असणे, मा. मुख्यमंत्री व मंत्रीमंडळातील त्यांच्या अनेक सहकारी मंत्र्यांनी दुष्काळी भागाचा दौरा करून व स्थानिक प्रशासनाकडून तेथील नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी-सुविधांची प्रत्यक्ष पाहणी करून दुष्काळाचा सामना युद्धपातळीवर करण्याच्या दृष्टीने प्रशासनास दुष्काळ निवारण्याची कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याकरिता आदेश देण्यात आले असणे, दुष्काळ निवारण्याकरिता केंद्राकडून आर्थिक मदत मिळविण्याचे शासनाचे प्रयत्न असणे, केंद्राच्या 'नॅशनल सेंटर फॉर क्रॉप फोरकार्स्टींग' या संस्थेकडून राज्यातील सर्व गावांतील पाण्याची सद्यस्थिती, पाण्याची पातळी, पिकांची परिस्थिती इत्यादी सर्व बाबींचे उपगृहाच्या माध्यमातून सर्वेक्षण करून त्याप्रमाणे दुष्काळ निवारण्याचे कार्य कार्यान्वित करण्यात आले असणे, राज्यातील २० हजार गावांमध्ये पिकांची आणेवारी सरासरी ५० पैशांपेक्षा कमी असून सुमारे २०० तालुक्यांवर दुष्काळाचे सावट असणे, विशेषतः मराठवाड्यात अत्यल्प पाऊस झाल्याने मराठवाड्यातील ८ हजार ५२५ गावांपैकी ३ हजार ५७७ म्हणजे ४२% गावांची आणेवारी ५० पैशांपेक्षा कमी असणे, शासनाद्वारे मराठवाड्यातील दुष्काळी पट्ट्यासाठी सुमारे ८ हजार कोटी रुपये खर्च करण्यात येणे, मराठवाड्यात जलयुक्त शिवाराची कामे मोठ्या प्रमाणावर होऊनही त्या भागात पाऊस न झाल्याने व त्यामुळे जलयुक्त शिवारामध्ये पाणी जमा होऊ न शकल्याने त्या भागात पाण्याची भीषण समस्या निर्माण होणे, राज्याच्या विविध भागातील पर्जन्यमान, पीक परिस्थिती, भूजल पातळी आदींची माहिती एकत्रित करून त्यांचे विश्लेषण करण्यासाठी व त्याला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देण्यासाठी शासनाच्या मदत व पुनर्वसन विभागाकडून 'महामदत' या

संकेतस्थळाची निर्मिती करण्यात येणे, राज्यातील आत्महत्याग्रस्त दुष्काळी जिल्हयांकरिता नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेंतर्गत ३०० कोटींच्या वार्षिक कृती आराखडयास प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येऊन तो कार्यान्वित केला असणे, या प्रकल्पांतर्गत मराठवाडा व विदर्भातील क्षारयुक्त जमीन असणाऱ्या गावांमध्ये शेतकऱ्यांचे कृषी उत्पन्न वाढविण्यासाठी आणि गावातील जमिनीचे मृद संवर्धन करण्यासाठी नियोजन करण्यात येणे, दुष्काळ जाहीर झालेल्या तालुक्यामध्ये जमीन महसुलातून सुट, सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन, शेती निगडीत कर्जाच्या वसुलीस स्थगिती, कृषीपंपाच्या चालू बिलामध्ये ३३.५% सुट, शालेय, महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी, एस.टी. प्रवास सवलत, रोहयो अंतर्गत कामाच्या निकषात काही प्रमाणात शिथिलता, आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकरचा वापर व टंचाई जाहीर झालेल्या गावांमध्ये शेतकऱ्यांच्या शेतपंपाची विज जोडणी खंडित न करणे इ. बाबी राज्य शासनाकडून जाहीर झाल्या असणे, नैसर्गिक असमतोलपणामुळे राज्यात निर्माण होणाऱ्या दुष्काळावर कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यासाठी व शेतकऱ्यांना कर्ज घेण्याची आवश्यकता न पडता त्यांना स्वावलंबी बनविण्यासाठी शासनाकडून दुरगामी धोरण आखण्यात येणे, जलयुक्त शिवाराची संकल्पना अंमलात आणून राज्यातील बहुतांश भागातील पाण्याचे दुर्भिक्ष कमी करण्याचा शासनाचा प्रयत्न, दुष्काळग्रस्त भागातील नागरिकांना अधिकाधिक सोयी-सुविधा देण्याच्या दृष्टीने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

दहा : सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, अजित पवार, पृथ्वीराज चव्हाण, जयंत पाटील, गणपतराव देशमुख, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेटीवार, छगन भुजबळ, बाळासाहेब थोरात, शशिकांत शिंदे, प्रा. विरेंद्र जगताप, श्री जितेंद्र आव्हाड, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री अब्दुल सत्तार, गोपालदास अग्रवाल, मो. आरीफ नसीम खान, सुनिल केदार, दिलीप सोपल, मधुकरराव चव्हाण, अॅड. यशोमती ठाकूर, डॉ. सतिश पाटील, डॉ. मधुसूदन केंद्रे, सर्वश्री. राहुल जगताप, अमिन पटेल, डि. एस. अहिरे, राहुल मोटे, डी. पी. सावंत, हसन मुश्रीफ, बसवराज पाटील, शिवेंद्रसिंहराजे भोसले, राजेश टोपे, दत्तात्रय भरणे, भारत भालके, बाळासाहेब पाटील, वसंतराव चव्हाण, संग्राम थोपटे, रणजित कांबळे, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती दिपीका चव्हाण, सर्वश्री. प्रदिप जाधव-नाईक, कुणाल पाटील, हनुमंत डोळस, काशिराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय भांबळे, राहुल बोद्रे, वैभव पिचड, अमर काळे, अमित झनक, कु.प्रणिती शिंदे, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री भाऊसाहेब कांबळे, शेख आसिफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावित, सर्वश्री अस्लम शेख, त्र्यंबकराव भिसे, जयकुमार गोरे, नितेश राणे, सिध्दाराम म्हेत्रे, पांडुरंग बरोरा, कालिदास कोळंबकर, विश्वजित कदम, संदिप नाईक, दिपक चव्हाण, नरहरी झिरवाळ, मकरंद जाधव-पाटील, सुरूपसिंह

नाईक, पंकज भुजबळ, सुरेश लाड, अॅड. के. सी. पाडवी, श्रीमती सुमन पाटील, श्री.बबनराव शिंदे, वि.स.स यांचा म.वि.स. नियम २१३ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"वेधशाळेचे मान्सुनबाबत चुकलेले भाकित, तद्वतच संपूर्ण राज्यात सरासरीपेक्षा कमी झालेले पर्जन्यमान, पावसात पडलेला खंड आणि परतीच्या पावसाने दिलेली हुलकावणी यामुळे मराठवाड्यासह, विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र तसेच खान्देश परिसरातील २५० पेक्षा जास्त तालुक्यात पडलेला भीषण दुष्काळ व त्यामुळे राज्यातील जलाशये कोरडी पडणे, खरीपाची पिके उध्वस्त होऊन रब्बीचीही आशा मावळणे, पिकावर मोठ्या प्रमाणात झालेला किडीचा प्रादुर्भाव, दुष्काळ जाहीर करताना अवर्षणप्रवण तालुकेच दुष्काळाच्या यादीतून वगळले जाणे, तसेच विविध जाचक अटींमुळे राज्यातील जनता नुकसान भरपाईपासून वंचित राहणे, दुष्काळासंदर्भात जाहीर केलेल्या उपाययोजना सर्वसामान्यापर्यंत पोहचविण्यासाठी कोणतीही यंत्रणा नसणे, पिण्याच्या पाण्याबरोबरच जनावरांच्या पिण्याच्या पाण्याचे व चाऱ्याच्या उपलब्धतेबाबत कोणतेही नियोजन नसणे, पाणी पुरवठा करणाऱ्या नळ योजनांसाठी अखंडित वीज पुरवठा करण्याची आवश्यकता, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजनेच्या मंजूर आराखड्यातील नळ पाणीपुरवठा योजनांची कामे त्वरीत सुरु करणे, "मागेल त्याला काम" या योजनेंतर्गत महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेची कामे तातडीने सुरु करण्याची आवश्यकता, आदिवासी व डोंगरी भागात शिवकालीन खडकातील टाक्या ही योजना पूर्ववत सुरु करण्याची आवश्यकता, आदिवासी भागात राबविल्या जाणाऱ्या पडकई योजनेचा पूर्ववत राज्य योजनेमध्ये समावेश करून स्थानिक पातळीवर रोजगार उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, तसेच गॅस कनेक्शन उपलब्ध असलेल्या लाभार्थ्यांना शिधा पत्रिकेद्वारे रॉकेल व पुरेसे अन्नधान्य उपलब्ध करून देऊन स्थलांतर थांबविण्याची आवश्यकता, दुष्काळाने होरपळणाऱ्या ४२ लाख शेतकऱ्यांवरील कृषी पंपाच्या थकबाकीचा डोंगर १२ हजारवरून ३० हजार कोटींवर पोहचणे, शासनाने जाहीर केलेली सोलर पंप योजना अद्याप अस्तित्वात न येणे, जलयुक्त शिवार योजनेच्या माध्यमातून ८ हजार कोटींचा खर्च होऊनही सुमारे २५० तालुक्यातील जलपातळी १ ते ३ मीटरपर्यंत घटणे, जलयुक्तशिवार, जलसंधारण, मृदसंधारणांच्या कामामध्ये मोठ्या प्रमाणात झालेला भ्रष्टाचार, पावसाळ्यापासूनच टॅकर्सची मोठ्या प्रमाणात होत असलेली मागणी, माहे जून २०१७ मध्ये जाहीर केलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेचा लाभ राज्यातील असंख्य पात्र शेतकऱ्यांपर्यंत न पोहचणे, मागील दोन खरीप हंगामासाठी ४७ टक्के व ४२ टक्के इतक्या तुटपुंज्या पीक कर्जाचे झालेले वाटप, पीक विमा योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांची झालेली फसवणूक, पावसाअभावी खरीपाचे वाया गेलेले पीक, रब्बीचे पेरे होणार नसल्यामुळे पर्यायाने दोन्ही हंगामासाठी सरसकट हेक्टरी ५० हजार रुपये तर फळबागांच्या नुकसानी पोटी हेक्टरी १ लाख रुपये नुकसान भरपाई देण्याची शेतकऱ्यांकडून होत असलेली मागणी, शेतमालाचा जाहीर केलेला हमी भाव अद्यापही शेतकऱ्यांना न देणे, मागील वर्षातील तूर व हरभऱ्याचे चुकारे अद्यापही शेतकऱ्याला न मिळणे, परिणामी शेतकऱ्यांची व्यापाऱ्यांकडून सरसकट सुरु असलेली लूट, दुष्काळी

भागातील शेतकऱ्याला तारणहार ठरणाऱ्या दुधाच्या हमी भावाची घोषणा निरूपयोगी ठरणे, मागील चार वर्षात १६ हजार पेक्षा जास्त शेतकऱ्यांच्या झालेल्या आत्महत्या रोखण्यास शासनास आलेले अपयश, शासनाच्या नियोजनशून्य कारभारामुळे एकूण राज्याचे कृषी व पतधोरण फसल्याची शेतकऱ्याची भावना दृढ होणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

अकरा : श्री. सुनिल प्रभू, अॅड. आशिष शेलार, श्री. अजय चौधरी, अॅड पराग अळवणी, सर्वश्री सदा सरवणकर, अतुल भातखळकर, प्रताप सरनाईक, अॅड राज पुरोहित, सर्वश्री. सुनिल शिंदे, अमित साटम, प्रकाश फातर्पेकर, कॅप्टन आर. तमिल सेल्वन, सर्वश्री. मंगेश कुडाळकर, सुनिल राऊत, मंगलप्रभात लोढा, रमेश लटके, संजय केळकर, तुकाराम काते, योगेश सागर, सुभाष भोईर, सर्वश्रीमती मनिषा चौधरी, तृप्ती सावंत, डॉ.भारती लव्हेकर, सर्वश्री रूपेश म्हात्रे, सरदार तारासिंह, प्रकाश सुर्वे, अशोक पाटील, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री. संजय पोतनीस, शांताराम मोरे, अमित घोडा, वि.स.स यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"मुंबई शहर व उपनगरांचा सन २०१४ ते २०३४ या वीस वर्षांचा विकास आराखडा व विकास नियंत्रण नियमावली तयार करून मुंबई महापालिकेने राज्य शासनाकडे पाठविणे, मुंबईतील ठप्प झालेली विकास कामे सुरु होण्यासाठी विकास आराखडयास त्वरित मान्यता देण्याची आवश्यकता, शासनाच्या प्रस्तावित गृहनिर्माण धोरणांतर्गत म्हाडा वसाहतींना चार चटई क्षेत्रफळ (एफएसआय) अनुज्ञेय करण्यात येणे, जुन्या गाळेधारकांना पुनर्विकासात किमान ३५.०० चौरस मीटर चटई क्षेत्रफळ (फंजिबल शिवाय) अनुज्ञेय करण्यात येणे, फक्त भाडेकरू राहत असलेल्या इमारतीतील भाडेकरूंना ५० टक्के अधिक प्रोत्साहनात्मक चटईक्षेत्र अनुज्ञेय करणे, आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या धारावी (मुंबई) येथील झोपडपट्टीच्या विकास कार्यक्रमांची अंमलबजावणी, मुंबईतील केंद्र शासनाच्या व राज्य शासनाच्या तसेच निमशासकीय व खाजगी जमिनीवरील झोपडपट्टीचा व धोकादायक इमारतीचा विकास, मुंबईतील बी.डी.डी. चाळीचा पुनर्विकास, मुंबईतील झोपडपट्टीवासियांना २६९ चौ. फूट ऐवजी ३०० चौ. फूट क्षेत्रफळाची घरे देण्याची घोषणा, मुंबईतील म्हाडाच्या ५६ वसाहतींचा पुनर्विकास व या वसाहतीमधील ५० वर्षापूर्वीच्या मलःनिसारण वाहिन्या त्वरित दुरुस्त करण्याची आवश्यकता, पुनर्विकास प्रकल्पांमधून विकासकांनी भाडेकरूंना देण्यात येत असलेले धनादेश न वटणे, पुनर्विकासाची अनेक कामे सुरु न होणे अथवा अनेक वर्षापासून अर्धवट स्थितीत पुनर्विकास पडून असणे, महानगरपालिका क्षेत्रातील ५०० चौ. फूटापर्यंच्या घरांना मालमत्ता कर माफ करण्याचा व ५०० ते ७०० चौ. फूटांच्या घरांना मालमत्ता करामध्ये सवलत देण्याबाबतचा ठराव मुंबई महानगरपालिकेने व ठाणे महानगरपालिकेने मंजूर करून महापौरांच्या स्वाक्षरीने मा. मुख्यमंत्री महोदयांना पाठविणे, तथापि आयुक्तांनी या संदर्भात

नगरविकास विभागाकडे आपले अभिप्राय न कळविणे, मुंबईतील काही लोकप्रतिनिधीनी नगरविकास विभागाच्या सचिवांना दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१८ रोजी लेखी निवेदन देऊन महानगरपालिका प्रशासनाने राज्य शासनाला तातडीने अहवाल सादर करण्याबाबत निर्देश देण्याची मागणी करणे, वांद्रे-पूर्व येथील शासकीय अधिकारी-कर्मचारी यांना दिलेल्या निवासस्थानांच्या जागेवर मालकी हक्काने निवासस्थाने बांधून देण्याची मागणी, राज्य शासकीय अधिकारी कर्मचाऱ्यांना सातव्या वेतन आयोगाची दिवाळीपूर्वी लागू करण्याबाबत शासनाने केलेली घोषणा, सातव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी त्वरेने लागू करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २७ नोव्हेंबर, २०१८

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.